

Λειτουργικά Συστήματα Υπολογιστών

Κακούρης Δημήτριος (03119019) Μαρδίκης Κωνσταντίνος (03119867)

1η Εργαστηριακή Άσκηση

1.1 Σύνδεση με αρχείο αντικειμένων

Αρχικά αντιγράφουμε από το directory /home/oslab/code/zing τα αρχεία zing.h και zing.o:

Με την εντολή *cp zing.h /home/oslab/oslab122* και cp zing.o/home/oslab/oslab122 αντίστοιχα.

Χωρίς το makefile που ζητειται θα έπρεπε να κανουμε μια-μια σε terminal τις "μωβ" εντολές που απεικονίζονται στην εικόνα του makefile, που αντιστοιχούν αρχικά σε μεταγλώττιση των .c αρχειων και στη συνέχεια linking μεταξύ των object files .o ώστε να καταλήξουμε στα εκτελέσιμα zing και zing2.

- Ερωτήσεις 1.1 (Η αρίθμηση δεν αντιστοιχεί στην αρίθμηση της εκφώνησης):
- 1. Τα header files χρησιμοποιούνται απο τον preprocessor και βοηθούν στο να ορίζουμε συναρτήσεις και να τις καλούμε σε οποιοδήποτε .c αρχείο θέλουμε χωρίς να χρειάζεται να τις ορίζουμε σε αυτό ξανά. Βοηθούν στη μείωση του χρόνου μεταγλώττισης εφόσον δε χρειάζεται να γίνονται κάθε φορά compile μαζί με το υπόλοιπο πρόγραμμα και οι συναρτήσεις των header files, απλά τι καλούμε. Επίσης προσφέρουν και μια "προγραμματιστική ασφάλεια" εφόσον είμαστε σίγουροι πως εκθέτουμε στο κώδικα του .c αρχείο μόνο τις απολύτως απαραίτητες παραμέτρους και δε μπορούν να γίνουν προσβάσιμες από λάθος μη επιθυμητές.
- 2. Δημιουργούμε Makefile ωστε να παραχθούν τα zing και zing2 executable files. Τα ορίζουμε πριν την άνω-κάτω τελεία και στην ίδια σειρά

ακολουθούν τα dependencies ενώ από κάτω με μώβ γραμματοσειρά βλέπουμε τις εντολές μεταγλώττισης και linking μέσω gcc.

3. Ο κώδικας του zing2

```
#include <stdio.h>
#include <unistd.h>

void zing(void) {
          printf("Auth einai h: %s\n",getlogin());
}
```

Έξοδος της zing:

```
oslab122@orion:~/ex1/1.1/ex1.1_dimitris$ ./zing
Hello, oslab122
oslab122@orion:~/ex1/1.1/ex1.1_dimitris$ [
```

Εξοδος της zing2:

```
oslab122@orion:~/ex1/1.1/ex1.1_dimitris$ ./zing2
Auth einai h: oslab122
```

- 4. Ο λόγος που αργεί τόσο η μεταγλώττιση είναι (όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω) ότι πρέπει κάθε φορά που γίνονται αλλαγές έστω και σε μια συνάρτηση να μεταγλωτίζονται και όλες οι υπόλοιπες συναρτήσεις μαζί. Για την επιτάχυνση της μεταγλώττισης πρέπουσα θα ήταν η χρήση πολλών διαφορετικών αρχείων .c, ώστε κάθε φορά που θα τροποποιούμε μια συνάντηση να μεταγλωτίζουμε μόνο ένα αρχείο.
- 5. Με αυτήν την εντολή ουσιαστικά αποθηκεύουμε το εκτελέσιμο αρχείο (γλώσσας μηχανής) σε ένα αρχείο .c. Επομένως, το παραπάνω αρχείο το καθιστά μη αναγνώσιμο.

1.2 Συνένωση δύο αρχείων σε τρίτο

```
Το πρόγραμμα fconc:
#include <sys/types.h>
#include <fcntl.h>
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <unistd.h>
#include <string.h>
void doWrite(int fd_final,char *buff,int len) {
       size_t idx=0; //index in buffer
       ssize_t wcnt;
       do {
       wcnt = write(fd_final,buff + idx, len -idx);
       if (wcnt == - 1){ /* error */
              perror("write");
              close(fd_final);
              exit(1);
       idx += wcnt;
       } while (idx < len);
```

```
}
void write_file(const char *infile_in,int fd_final) {
       char buff[1024];
       int fd = open(infile_in, O_RDONLY);
       if (fd == -1) {
       perror("open");
       exit(1);
       }
       ssize_t rcnt;
       for (;;) {
       rcnt = read(fd, buff, sizeof(buff));
       /*return the bytes read as an integer, we asked it for sizeof(buff) bytes but it
will not always read this size*/
       if (rcnt == 0){/* end-of-file */
               break;
       }
       if (rcnt == -1) { /* error */
               perror("read");
               exit(1);
       buff[rcnt] = '\0';
       doWrite(fd_final,buff,rcnt);
       close(fd);
}
int main(int argc, char **argv) {
```

```
if(argc<=2||argc>4){
       printf("Usage: ./fconc infile1 infile2 [outfile (default:fconc.out)]\n");return 1;}
       char *file1 = argv[1];
       char *file2 = argv[2];
       char *file3 = argv[3];
       int fd_final;
       if (argc == 3) {fd_final = open("fconc.out", O_WRONLY | O_CREAT, S_IRUSR |
S_IWUSR);}
       else{fd_final = open(file3, O_WRONLY | O_CREAT,S_IRUSR | S_IWUSR );}
       if(fd_final==-1){
              perror("Destination file error\n");
              exit(1);}
       if(open(argv[1], O_RDONLY)== -1){
              printf("A: ");
              perror("No such file or directory\n");
              exit(1);
      else if(open(argv[2], O_RDONLY) ==-1){
              printf("B: ");
              perror("No such file or directory\n");
              exit(1);
      }
       write_file(file1,fd_final);
       write_file(file2,fd_final);
      }
return 0;
}
Ενδεικτικά η έξοδος της συνάρτησης εάν A='I am' και B=', You are':
oslab122@orion:~/ex1/1.2/ex1.2 dimitris$ ./fconc A B C
oslab122@orion:~/ex1/1.2/ex1.2 dimitris$ cat C
```

• Ερωτήσεις 1.2:

1. strace ./fconc A B

Στη παρακάτω συνέχεια του μηνύματος της strace παρατηρούμε τις κλήσεις της fconc σε open(),read(),write() με τα μηνύματα του Α και Β να εμφανίζονται στο terminal. Παρατηρούμε πως πρώτα ανοίγει και τα δύο αρχεία και μετά για καθένα από αυτά εκτελεί read(), write().

Έξτρα υποερωτήματα:

1. Με την εντολή strace -c strace pwd τυπώνουμε τις κλήσεις που κάνει η strace pwd και μια συνολική λίστα των system calls που πραγματοποιήθηκαν. Παρατηρούμε πως καλείται περισσοτερο η ptrace με 226 κλήσεις.

seconds	usecs/call	calls	errors	syscall	
0.000025	0	106		write	
0.000000	0	1		read	
0.000000	0	2		open	
0.000000	0	2		close	
0.000000	0	4	2	stat	
0.000000	0	2		fstat	
0.000000	0	8		mmap	
0.000000	0	4		mprotect	
0.000000	0	1		munmap	
0.000000	0	3		brk	
0.000000	0	8		rt_sigaction	
0.000000	0	224		rt_sigprocmask	
0.000000	0	3	3	access	
0.000000	0	1		getpid	
0.000000	0	3		clone	
0.000000	0	1		execve	
0.000000	0	116	1	wait4	
0.000000	0	2		kill	
0.000000	0	1		uname	
0.000000	0	226		ptrace	
0.000000	0	1		getuid	
0.000000	0	1		getgid	
0.000000	0	1		arch_prctl	
0.000000	0	56		process_vm_readv	
0.000025		777	6	total	
	0.000025 0.000000 0.000000 0.000000 0.000000 0.000000	0.000025 0.000000 0.000000 0.000000 0.000000 0.000000	0.000025 0 106 0.000000 0 1 0.000000 0 2 0.000000 0 2 0.000000 0 4 0.000000 0 2 0.000000 0 3 0.000000 0 4 0.000000 0 3 0.000000 0 3 0.000000 0 3 0.000000 0 3 0.000000 0 3 0.000000 0 1 0.000000 0 1 0.000000 0 1 0.000000 0 1 0.000000 0 1 0.000000 0 1 0.000000 0 1 0.000000 0 1 0.000000 0 1 0.000000 0 1 0.000000 0 1 0.000000 0 1 0.0000000 0 1 0.0000000<	0.000025 0 106 0.000000 0 1 0.000000 0 2 0.000000 0 2 0.000000 0 4 2 0.000000 0 3 0.000000 0 3 0 0.000000 0 3 3 0.000000 0 3 3 0.000000 0 3 3 0.000000 0 1 0 0.000000 0 1 0 0.000000 0 1 0 0.000000 0 1 0 0.000000 0 1 0 0.000000 0 1 0 0.000000 0 1 0 0.000000 0 1 0 0.000000 0 1 0 0.000000 0 1 0 0.000000 0 1 0 0.000000 0 1 0 0.000000 0	0.000025 0 106 write 0.000000 0 1 read 0.000000 0 2 open 0.000000 0 2 close 0.000000 0 4 2 stat 0.000000 0 2 fstat 0.000000 0 3 mmap 0.000000 0 1 munmap 0.000000 0 3 brk 0.000000 0 3 brk 0.000000 0 3 access 0.000000 0 3 access 0.000000 0 1 getpid 0.000000 0 1 execve 0.000000 0 1 uname 0.000000 0 1 getpid 0.000000 0 1 getyid 0.000000 0 1 arch_prctl 0.000000 0 56 process_vm_readv

Παρατηρούμε η strace υλοποιείται από την ptrace όπως φαίνεται από το https://man7.org/linux/man-pages/man2/ptrace.2.html

```
Usually, the tracer (for example, strace(1))
```

To system call ptrace ουσιαστικά συμπεριφέρεται σαν παρατηρητής διαδικασιών μιας εντολής.

Καλούμε τον debugger τόσο για main.o όσο και για zing.

<u>gbd -q main.o</u>

gbd -q zing

Παρατηρούμε πως η διαφορά είναι στο στάδιο call, στο gdb -q main.ο καλείται η διεύθυνση 20 bytes "μέσα" στη main(offset δηλαδή από τη διεύθυνση 0x14) ενώ στη zing καλείται απευθείας η υλοποίηση της zing.

3. Γενίκευση της fconc

```
#include <sys/types.h>
#include <fcntl.h>
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <unistd.h>
#include <string.h>
void doWrite(int fd_final,char *buff,int len) {
  size_t idx=0; /*index in buffer*/
  ssize_t wcnt;
  do {
        wcnt = write(fd_final,buff + idx, len -idx);
        if (wcnt == - 1){ /* error */
               perror("write");
               close(fd_final);
               exit(1);
        idx += wcnt;
  } while (idx < len);
}
void write_file(const char *infile_in,int fd_final) {
  char buff[1024];
  int fd = open(infile_in, O_RDONLY);
  if (fd == -1) {
        perror("open");
        exit(1);
  }
  ssize_t rcnt;
  for (;;) {
        rcnt = read(fd, buff, sizeof(buff));
```

```
if (rcnt == 0){/* end-of-file */
               break;
       }
       if (rcnt == -1) { /* error */
               perror("read");
               exit(1);
       buff[rcnt] = '\0';
        doWrite(fd_final,buff,rcnt);
  }
  close(fd);
}
int main(int argc, char **argv) {
  int i=1;
  while(access(argv[i], F_OK) == 0){
        i++;
  }
  int fd_final;
  if (argv[i]==NULL) {
       fd_final = open("fconc.out", O_WRONLY | O_CREAT| O_TRUNC, S_IRUSR |
S_IWUSR);}
  else{
        char *file3 = argv[i];
```

```
fd_final = open(file3, O_WRONLY | O_CREAT| O_TRUNC,S_IRUSR | S_IWUSR );}
int j=1;
for(j=1; j<i; j++){
    write_file(argv[j],fd_final);
}</pre>
```

Ουσιαστικά στη γραμμή 72 τσεκάρουμε μέσω access(argv[i], F_OK), αν τα ορίσματα της fconc_extra που βάζουμε υπάρχουν όλα στο directory, αν π.χ έχουμε βάλει κάποιο αρχείο στο τέλος στο οποίο θέλουμε να γράψουμε τα περιεχόμενα των άλλων μέσα και δεν υπάρχει στο directory τότε μπαίνουμε στο else και γράφουμε στο όνομα αυτο τα περιεχόμενα, αν δεν έχουμε ορίσει αρχείο προορισμού τοτε το argv[i]==NULL και δημιουργούμε νέο fconc.out.

4.

return 0;

}

Τρέχοντας την εντολή /home/oslab/code/whoops/whoops εκτελείται το εκτελέσιμο αρχείο whoops και τυπώνει "Problem!" το οποίο παρατηρούμε μέσω της εντολής STRACE ότι προκύπτει από κλήση της write() η οποία καλέσθηκε όταν η open() με όρισμα το /etc/shadow επέστρεψε αρνητικό ακέραιο -1 (EACCES Permission Denied).

```
oslab122@os-node2:~$ /home/oslab/code/whoops/whoops
Problem!
oslab122@os-node2:~$ [
```

Καλώντας την strace για whoops:

Τρέχουμε locally το whoops έχοντας αντιγράψει το εκτελέσιμο απο το orion και παρατηρούμε οτι τυπώνει ένα διαφορετικό μήνυμα "You are not supposed to see this!".

Ο λόγος που συμβαίνει αυτό είναι διότι τοπικά έχουμε root privileges και επομένως μπορεί να γίνει open() το /etc/shadow που βλέπουμε με strace στη παρακάτω εικόνα:

```
brewed@brewed-laptop:~(CLionProjects/ex1/whoops.program$ sudo strace ./whoops
execve("./whoops", ["./whoops"], 0x7ffdacdcf300 /* 25 vars */) = 0
[Process PID=37699 runs in 32 bit mode.]
brk(NULL) = 0x9c2d808
srch.prct([0x3001 /* ARCH_2?? */, 9xffdaad680] = -1 EINVAL (Invalid argument)
mmp2(NULL, 8192, PROT_READIPROT_WRITE, MAP_PRIVATE[MAP_ANDNYMOUS, -1, 0) = 9xf7f1d808
access("/etc/ld.so.nohwcap", F_DK) = -1 ENDENT (No such file or directory)
access("/etc/ld.so.pretoad", R_DK) = 0
openat(AT_FDUND, "/etc/ld.so.pretoad", 0_RDONLY|0_LARGEFILE|0_CLOEXEC) = 3
statx(3, "", AT_STATX_SYNC_AS_STATIAT_NO_AUTOMOUNT|AT_EMPTY_PATH, STATX_BASIC_STATS, {stx_mask=STATX_BASIC_STATS|STATX_MNT_ID, stx_attributes=0, stx_mode=S_IFREG|8644, stx_size=
1, ...} = 0
mumap2(NULL, 1, PROT_READIPROT_WRITE, MAP_PRIVATE, 3, 0) = 0xf7fic000
close(3) = 0
mumap2(NULL, 1, PROT_READIPROT_WRITE, MAP_PRIVATE, 3, 0) = 0xf7fic000
openat(AT_FDUND, "/etc/ld.so.cache", 0_RDONLY|0_LARGEFILE|0_CLOEXEC) = 3
statx(3, "", AT_STATX_SYNC_AS_STATIAT_NO_AUTOMOUNT|AT_EMPTY_PATH, STATX_BASIC_STATS, {stx_mask=STATX_BASIC_STATS|STATX_MNT_ID, stx_attributes=0, stx_mode=S_IFREG|8644, stx_size=
74309, ...}) = 0
mmp2(MULL, 74309, PROT_READ, MAP_PRIVATE, 3, 0) = 0xf7f0a000
close(3) = 0
```

```
| mmap2(NULL, 2300188, PROT_REA0, MAP_PRIVATE|MAP_DENVWRITE, 3, 0) = 0xf7c00000 | mmap2(0xf7c10000, 1585152, PROT_REA0|PROT_EXEC, MAP_PRIVATE|MAP_FIXED|MAP_DENVWRITE, 3, 0x1a1000) = 0xf7c10000 | mmap2(0xf7c25000, 1228, PROT_REA0|PROT_WRITE, MAP_PRIVATE|MAP_FIXED|MAP_DENVWRITE, 3, 0x225000) = 0xf7c25000 | mmap2(0xf7c25000, 1228, PROT_REA0|PROT_WRITE, MAP_PRIVATE|MAP_FIXED|MAP_ANONYMOUS, -1, 0) = 0xf7c25000 | 0xf7c25000
```

Η τελευταία write() τυπώνει το κρυφό μήνυμα εφόσον το open("/etc/shadow") επέστρεψε με θετικό ακέραιο.

Σημείωση για etc/shadow:

The /etc/shadow is a text-based password file. The shadow file stores the hashed passphrase (or "hash") format for Linux user account with additional properties related to the user password. This shadow file is directly accessible only to the root user. Howe